

90 a položili jej doprostřed chrámu. Matka jeho bojíc se smrti, utekla do Chorvatska, neboť je to strašné – aby ji z cizích rukou neutrpěla. Lidé vyslaní Boleslavem jí nezastihli.

I zavolal kněze Pavla, aby vykonal modlitbu nad ním. Pochovali ctné tělo jeho, Václava dobrého a spravedlivého panovníka, ctitele Boha a milovníka Kristo-
95 va, neboť mu sloužil s nábožností a bázní.

Krev jeho nechtěla po tři dni vsáknout do země. Třetí den večer, jak všichni viděli, objevila se v chrámu nad ním. Tu divili se všichni, a máme naději v Boha, že pro přímlyvy a zbožnost dobrého Václava objeví se i ještě větší zázrak. Neboť utrpení jeho se vskutku vyrovnalo utrpení Kristovu a svatých mučedníků. Vždyť se
100 radili o něm jako Židé o Kristu, rozsekali ho a dítky kvůli němu pobili. V pravdě všechno množství lidí se velmi kálo a plakalo pro něho.

Byl pak zabit kníže Václav roku 6337, druhé indikce, slunečního kruhu třetího, 28. den měsíce září. A Bůh ať udělí pokoj jeho duši na místě věčného pokoje, se všemi vyvolenými, pro něj bez viny zabitými, kde všichni spravedliví odpo-
105 čívají ve světle života tvého, Pane.

7. Bůh však nenechal svých vyvolených na pospas potupě nevěřících, ale navštívil milostí svou a pohnul i zatvrzelé srdce ku pokání a poznání svých hříchů. Boleslav, rozpomenuv se před Pánem Bohem, jak veliký hřích spáchal, a pomodliv se k Bohu a všem svatým, poslal služebníky své a přenesl tělo bratra svého Václava
110 z hradu Boleslavova do slavného hradu Prahy, řka: „Zhřešil jsem, a hřích svůj a nepravosti své poznávám.“

I uložili jej v chrámě svatého Víta po pravé straně oltáře dvanácti apoštolů, kdež sám byl řekl: „Vystavím chrám tento.“ Byl pak přenesen kníže Václav v 3. den měsíce března. Bůh dejž pokoj jeho duši v lůně Abrahamově, Izákově
115 a Jakubově, kde všichni spravedliví odpočívají, očekávající vzkříšení Pána našeho Ježíše Krista, jemuž sláva na věky, amen.

4-5 podle Skutk. 2,17 – 5-6 podle Mk 13,12 a podle Mat. 10,36 – 7 podle Mat. 16,27 – 10 bylo mu třeba ujmout vlasy obřad t. zv. postřížin, který se uděloval dorůstajícím chlapcům – 12 v kostele sv. Marie je míněn kostelík Bořivojův při západní straně pražského hradu, který stál pravděpodobně již mimo hradby; jeho základy byly objeveny teprve r. 1952 – 28-29 podle Mat. 25,35-36 – 35 podle Jan 13,2 – 39 podle Exod. 20,12 a podle Mat. 19,19 – 41 podle Skutk. 7,60 – 42-43 podle Ž. 24,7 – 77-78 podle Luk. 23,46 – 90 utekla do Chorvatska míněno Chorvatsko s hradem Libicí v sv. Čechách, které náleželo panství Slavníkovců – 102 roku 6337... rok 6337 od stvoření světa (srov. pozn. 5 na str. 45) by dal rok 829 n. l.; je tu zřejmá chyba místo 6437, t. j. 929 n. l. – 110-111 podle Ž. 50,5-6

Poznámky ediční

Staroslověnské evangelium a žaltář

Staroslověnskou ukázkou evangelního textu z kodexu Zografského otiskujeme v přepise latinkou přesně podle vydání V. Jagiće, Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zografensis nunc Petropolitanus, Berlin 1879. Kodex Zografský obsahuje čtveroevangelium.

Nese jméno podle athonského kláštera Zografos, kde byl dříve chován; nyní je ve Veřejné knihovně Saltykova-Ščedrina v Leningradě.

22 a 30 heoně, heonj] písmenem ě označena sporná hláska (g'), pro niž má hlaholice zvláštní písmeno – 24 bratomъ] brotomъ rkp – 30 usěci] usěce rkp

Ukázku ze staroslověnského žaltáře otiskujeme v přepise latinkou přesně podle vydání S. Severjanova, Синайская псалтырь, Petrohrad 1922. Kodex Sinajský se chová v klášteře sv. Kateřiny na hoře Sinai.

2 velyčpota] vylčpota rkp – 4 osnovaъ] sьnovari rkp

Kyjevské listy

Ukázku (fol. 4a15-4b15) otiskujeme podle vydání V. Jagiče, Glagolitica, Vídeň 1890, s přihlédnutím k čítance M. Weingarta-J. Kurze, Texty ke studiu jazyka a písemnictví staroslověnského, Praha 1949, 114n. Přehled literatury je u M. Weingarta, Československý typ církevní slovančiny, Bratislava 1949, str. 126n. – Přeložila J. Běličová.

Proglasъ-Veršovaná předmluva k evangeliu

Přeložil J. Vašica podle vydání R. Nahtigala, Rekonstrukcija treh starocerkevnoslovanskih izvirnih pesnitev, Razprave I. filozofsko-filološko-historičnega razreda Akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana 1943, 43-156. Přeložil také A. Frinta, Křest. revue 19, 1952, 158n.

Život Konstantinův a Metodějův

Staroslověnský originál podle několika rukopisů vydal P. A. Lavrov v edici Материалы по истории возникновения древнейшей письменности, Leningrad 1930. Ukázky ze Života Konstantinova a celý Život Metodějův (v staroslověnském jazyce) obsahují také M. Weingarta-J. Kurze Texty ke studiu jazyka a písemnictví staroslověnského, Praha 1949, str. 161-171. O vydáních obou Životů a příslušné literatuře viz sborník Na úsvitu křesťanství, str. 17-19 a M. Weingart, Československý typ církevní slovančiny, Bratislava 1949, str. 126.

Překlad ukázek připravil po úpravě svého staršího překladu ze sborníku Na úsvitu křesťanství, Praha 1942, J. Vašica.

Život Metodějův: 50 papež Hadrián *doplněno překladatelem.*

Život svatého Václava

Přeložil J. Vašica z textu redakce jihoruské (vostokovské) podle vydání N. J. Serebrjanského ve Sborníku staroslověnských literárních památek o sv. Václavu a sv. Lidmile, Praha 1929, 11n. O vydáních legendy a o příslušné literatuře viz sborník Na úsvitu křesťanství, str. 67-68 a 257-263 a M. Weingart, První česko-církevněslovanská legenda o sv. Václavu, Svatováclavský sborník 1, 1934, 863-1087 a týž, Československý typ církevní slovančiny, Bratislava 1949, str. 128n; k textu B. Havránek v ČMM 59, 1935, 341-362 a 60, 1936, 243-256 a články v Slovanských studiích 1948, 139-143 a 144-158.